

Η ζωή μετά την πανδημία του κορωνοϊού: Μια προσωπική ανάλυση

2020/07/06 09:58 στην κατηγορία ΓΝΩΜΗ

Μόλις ολοκληρωθεί η κρίση με την πανδημία του κορωνοϊού, ο κόσμος δεν θα είναι πλέον ίδιος. Οι λόγοι για αυτό είναι πάρα πολλοί. Ο κορωνοϊός καθόρισε κυρίως τον φόβο των πολιτών για την υγεία και τις υπαρκτές τους ανάγκες, αναφορικά με την προμήθεια προϊόντων για την κάλυψη καθημερινών βιολογικών αναγκών, αλλά και για την προμήθεια προϊόντων για την προστασία της υγείας από την λοίμωξη του κορωνοϊού.

Πώς αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν το πρόβλημα οι χώρες; Οι διάφορες χώρες του κόσμου αντέδρασαν ποικιλοτρόπως αναφορικά με τα μέτρα εφαρμογής ενάντια στην εξάπλωση και διασπορά του κορωνοϊού, αλλά όλες σχεδόν οι χώρες αντιμετώπισαν ελλείψεις σε προϊόντα που αφορούσαν στην κάλυψη γενικών καθημερινών αναγκών, αλλά και σε προϊόντα που αφορούσαν στην κάλυψη ειδικών αναγκών για την προστασία της υγείας των πολιτών τους σε επιδημικές συνθήκες.

Αυξημένη ζήτηση για δημιουργία αποθεμάτων, αλλά και αδυναμία προμηθειών, εμφανίστηκε στην αρχή της κρίσης, σε περίεργα προϊόντα, όπως χαρτί υγείας, ζύμη αρτοποιίας, φρέσκα λαχανικά και σε προϊόντα υγείας, όπως απολυμαντικά, προστατευτικές μάσκες, προστατευτικά γάντια και φάρμακα.

Υπήρξε και εξακολουθεί να υπάρχει ένας ιδιαίτερος φόβος έλλειψης ειδών διατροφής, λόγω δυσχερειών στη λειτουργία των αλυσίδων εφοδιασμού στο πλαίσιο της παύσης λειτουργίας ή υπολειτουργίας αρκετών επιχειρήσεων, καθώς και των διασυνοριακών περιορισμών.

Αυτού του είδους οι δυσκολίες μας επανέφεραν το ερώτημα για το ποσοστό εξάρτησης των προμηθειών μιας χώρας-κοινωνίας από την εσωτερική της παραγωγή-δυναμική, σε σύγκριση με το ποσοστό εξάρτησης των προμηθειών της από τους παγκόσμιους παραγωγούς είτε αυτοί βρίσκονται στην Ασία, στην Άπω Ανατολή, στην Αμερική ή την Ευρώπη.

Κάποιες χώρες ανέλαβαν **ήδη πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της τοπικής παραγωγής τροφίμων και προμηθειών τους έναντι των εισαγόμενων**. Ωστόσο, όπως όλοι γνωρίζουν, αυτή η πρωτοβουλία για να μακροημερεύσει απαιτεί να αποδειχθεί ότι η εθνική παραγωγή είναι ανταγωνιστική και επαρκής σε ποιότητα και

ποσότητα σε σύγκριση με τα προϊόντα που μέχρι στιγμής εισάγονταν από άλλες χώρες.

Hack The Crisis: Bulgarian Entrepreneurs Organize An Online ...

Image not found or type unknown

Όσον αφορά τα ιατρικά προϊόντα, η κρίση έδειξε ότι η εξάρτηση από τα εισαγόμενα προϊόντα είναι στην πραγματικότητα μια απειλή για την ασφάλεια ενός έθνους, γιατί πως αλλιώς κάποιος μπορεί να εξηγήσει την αδυναμία καταπολέμησης του ιού από έναν καπετάνιο αεροπλανοφόρου του “Theodore Roosevelt” των ΗΠΑ, το οποίο με την δύναμη πυρός που διαθέτει, μπορεί να εξαλείψει από προσώπου γης μία άλλη χώρα, αλλά στην περίπτωση λοίμωξης από τον κορωνοϊό ο ίδιος καπετάνιος, απέστειλε μια ανοικτή επιστολή, ζητώντας βοήθεια!

Μάθημα και συνέπειες: Μετά την ολοκλήρωση της επιδημικής κρίσης, η παγκόσμια οικονομία θα βρεθεί σε μια βαθιά συστημική ύφεση, με αποτέλεσμα πολλοί άνεργοι να αναζητήσουν ασφάλεια στις τόπους καταγωγής τους.

Η μείωση του παγκόσμιου ΑΕΠ θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της αγοραστικής δύναμης και συνακόλουθα τη μειωμένη ζήτηση για μη βασικά προϊόντα.

Κατά τη διάρκεια της κρίσης, πολλές επιχειρήσεις και οργανισμοί οργάνωσαν την επικοινωνία τους καθώς και την εργασία τους εξ αποστάσεως χρησιμοποιώντας την τεχνολογία της πληροφορικής.

Αυτή η εμπειρία αναπόφευκτα θα μεταφερθεί στις καθημερινές τους δραστηριότητες και μετά την παρέλευση της επιδημικής κρίσης.

Μόλις κλείσει ο πρώτος κύκλος της επιδημικής κρίσης του κορωνοϊού, ο κόσμος θα κινηθεί σε διαφορετικές κατευθύνσεις.

Οι προετοιμασίες για ένα δεύτερο κύμα του ιού ή ακόμη για την εμφάνιση ενός νέου σε συνδυασμό με τον φόβο που αυτό προκαλεί, θα κυριαρχήσουν στον προσδιορισμό της οικονομίας του 21ου αιώνα μετά την κρίση, σε νέες βάσεις που θα είναι διαφορετικές από εκείνες πριν από την κρίση.

Θα υπάρξουν **κίνητρα για την αποκατάσταση της παραγωγής στρατηγικών προϊόντων εντός των εθνικών οικονομιών** που αφορούν ειδικά στα τρόφιμα και τα ποτά, τα ιατρικά παρασκευάσματα και τα φάρμακα, την προστασία των πηγών ενέργειας, αλλά και στην απεξάρτηση από τις εισαγωγές ενέργειας και τα ζωτικά προϊόντα που δεν μπορούν να βρεθούν σε εξωτερικές αγορές σε καθεστώς αυξημένης ζήτησης.

Οι πρωτοβουλίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, οι οποίες έως τώρα βασίζονται σε τρεις βασικές αρχές, δεν θα είναι εφικτές στο μέλλον μεσοπρόθεσμα. Η απελευθέρωση του εμπορίου, η μείωση των τελωνειακών δασμών και η απελευθέρωση της αγοράς υπηρεσιών θα υπόκεινται σε αυστηρή δοκιμασία από τις κρατικές αρχές.

Θα υπάρξει σημαντική απόκλιση και των τριών ελευθεριών που έχουν προωθηθεί μέχρι στιγμής από τον ΠΟΕ, έτσι ώστε τα μεμονωμένα κράτη να παρεκκλίνουν μονομερώς από αυτές τις αρχές, για την προστασία των στρατηγικών, δημόσιων ή οικονομικών συμφερόντων τους.

Όλες αυτές οι δραστηριότητες θα έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις χώρες που έχουν μέχρι στιγμής προμηθεύσει τον κόσμο με φθηνά προϊόντα από την ανατολή, πράγμα που σημαίνει ότι η Κίνα και άλλες χώρες της Άπω Ανατολής που προμηθεύουν τις δυτικές χώρες θα βιώσουν δραματική πτώση της ζήτησης.

Neurocrine Parkinson's drug suffers launch delay due to Covid-19

Image not found or type unknown

Αυτό ισχύει, όχι μόνο για τα φαρμακευτικά και τα ιατρικά προϊόντα, αλλά και για τα

βιομηχανικά προϊόντα στα οποία η Άπω Ανατολή έχει κατασκευάσει εξαρτήματα, όπως εξαρτήματα για την αυτοκινητοβιομηχανία, οικιακές συσκευές ή ακόμη και αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης.

Ένα μεγάλο μέρος των αγοραστών θα αναρωτηθεί και ταυτόχρονα θα προβληματισθεί, αν θα είναι σε θέση να αγοράσει ένα ανταλλακτικό για το αυτοκίνητό του, σε περίπτωση επαναλαμβανόμενων κύκλων της επιδημικής κρίσης.

Αυτή η μετατόπιση στην αλυσίδα εφοδιασμού θα μειώσει τη ζήτηση για κινεζικά προϊόντα, τα οποία θα οδηγήσουν την Κίνα σε ύφεση.

Αυτό το αποτέλεσμα θα αντικατοπτριστεί στη ζήτηση για ενέργεια και πρώτες ύλες που αναμένεται να εμφανιστούν στην παγκόσμια αγορά.

Η μειωμένη ζήτηση θα οδηγήσει σε χαμηλές τιμές πετρελαίου και σε στρατηγικές πρώτες ύλες που έχουν παραδοσιακά μεταφερθεί σε Κινέζους παραγωγούς,

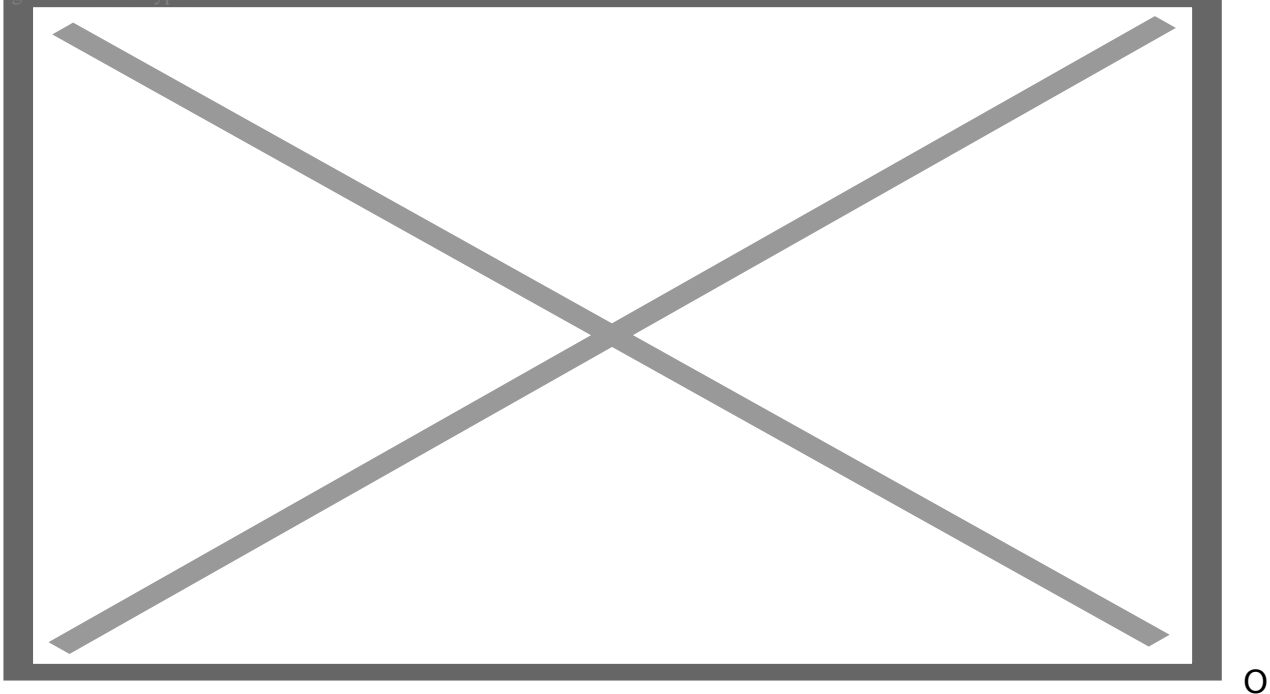
διατηρώντας παράλληλα υψηλές τιμές.

Οι επιπτώσεις στις αερομεταφορές

Είναι συνηθισμένο η αύξηση της εναέριας κυκλοφορίας να συνδυάζεται με τον δείκτη αύξησης του ΑΕΠ, κατά συνέπεια καθώς αναμένεται πτώση του ΑΕΠ, μπορούμε να αναμένουμε μείωση της ζήτησης στην εναέρια κυκλοφορία.

Η αεροπορική βιομηχανία θα διανύσει την κρίση και θα φτάσει στο τέλος της με πολλές εταιρείες που δεν θα επιβιώσουν.

Οι μεγάλες αεροπορικές εταιρείες που καλύπτουν διηπειρωτικές πτήσεις θα αναγκαστούν να μειώσουν τον στόλο τους, αλλά αναμένεται να επιβιώσουν και να παραμείνουν στην αγορά **μετά από προγράμματα αναδιάρθρωσης τα οποία θα εφαρμόσουν**, ενώ σημαντικό μέρος των περιφερειακών αεροπορικών εταιρειών που βασίζουν την πολιτική διεύθυνση τους στην αγορά σε φθηνότερα εισιτήρια θα εξαφανιστούν από την αγορά.

0

αριθμός των ταξιδιωτών επιχειρηματικής θέσης θα μειωθεί, λόγω της μείωσης του ΑΕΠ και της εφαρμογής τεχνολογιών πληροφορικής στις επιχειρήσεις και της απαίτησης για μείωση του κόστους μετά από την κρίση.

Λόγω της πτώχευσης κάποιων αεροπορικών εταιρειών, αναμένεται να παραμείνει προσγειωμένος ένας μεγάλος αριθμός αεροσκαφών, καθώς και αρκετοί πιλότοι θα μείνουν χωρίς απασχόληση. Αυτό θα έχει ως συνέπεια την αύξηση του κόστους της αερομεταφοράς καθώς και της ζήτησης για νέα αεροπλάνα από τους μεγάλους κατασκευαστές, Boeing και Airbus.

Η ζήτηση για διηπειρωτικές πτήσεις θα εξαρτάται πάντοτε από την ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας σε συνδυασμό με την αποφυγή πιθανών εμπλοκών σε απομακρυσμένες χώρες, επομένως μπορεί να αναμένεται μεγαλύτερη μείωση της ζήτησης για διηπειρωτικά τουριστικά ταξίδια σε σύγκριση με τα περιφερειακά δρομολόγια.

Η μειωμένη αγοραστική δύναμη του πληθυσμού, καθώς και η απώλεια μόνιμης απασχόλησης για ένα μέρος του πληθυσμού θα μειώσουν τη ζήτηση για αεροπορικές μεταφορές, ενώ η μειωμένη προσφορά από επιλεγμένους αερομεταφορείς θα οδηγήσει σε υψηλότερες τιμές ναύλων για τις υπηρεσίες της αερομεταφοράς.

Αερολιμένες υπό πίεση

Όσον αφορά τους αερολιμένες, η περαιτέρω πίεση αναμένεται να συμπίεσει την κερδοφορία τους και σε ορισμένες περιπτώσεις, να κλείσει αεροδρόμια που θα αναγκαστούν να συνεχίσουν την λειτουργία τους κάτω από το όριο κερδοφορίας.

Οι αεροπορικές εταιρείες έχουν ήδη υποβάλει αιτήσεις για μείωση του λειτουργικού κόστους τόσο των αερολιμένων όσο και των παρόχων ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια της επιδημικής κρίσης.

Αυτό θα έχει ιδιαίτερα αποτελέσματα σε **δευτερογενή περιφερειακά αεροδρόμια που λειτουργούν με αεροπορικές εταιρίες χαμηλού κόστους.**

Άλλα αεροδρόμια που επιθυμούν να είναι ανταγωνιστικά θα πραγματοποιήσουν πρόσθετες επενδύσεις στην εφαρμογή τεχνολογιών επίγειας διαχείρισης χωρίς τη χρήση ανθρώπινης εργασίας, με αυτοματοποίηση, τεχνολογίες ρομποτισμού, και ευρύτερη εφαρμογή τεχνητής νοημοσύνης στις αερολιμενικές εγκαταστάσεις.

Καθώς η βιομηχανία του τουρισμού συντίθεται από ταξίδια και διαμονή, αναπόφευκτα θα υπάρξουν διαφορετικές αλυσιδωτές επιπτώσεις στον τουρισμό από το νέο τοπίο που διαμορφώνεται στις αερομεταφορές.

Η μίσθωση καταλυμάτων πιθανότατα θα ισορροπήσει με τη μείωση των τιμών στους προορισμούς αναψυχής της Μεσογείου, αλλά το κόστος αερομεταφοράς προς αυτούς τους προορισμούς θα αυξηθεί.

Αεροπορικός στόλος

Ένα ερώτημα που εμφανίζεται τελευταία όλο και πιο έντονα, αφορά στην εφαρμογή φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών για τις αεροπορικές μεταφορές.

Από τη μια πλευρά, οι πιο σύγχρονοι κινητήρες αεροσκαφών που είναι λιγότερο ρυπογόνοι, αλλά και πιο οικονομικοί στην κατανάλωση καυσίμων, **απαιτούν δαπανηρές επενδύσεις για την ανανέωση του αεροπορικού στόλου.**

Εάν φυσικά λάβουμε υπόψη και αυτό που ακούγεται περί αναγκαστικής στρατηγικής εθνικοποίησης κάποιων αεροπορικών εταιριών (μετά την ολοκλήρωση της επιδημικής κρίσης), τότε δεν αναμένεται να δούμε σύντομα να επιτελείται πρόοδος προς τις φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες αεροπορικών μεταφορών, εκτός εάν εφαρμοστούν οικονομικά κίνητρα για την εισαγωγή αυτών των τεχνολογιών.

Συμπέρασμα:

Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε κρίση πρέπει επίσης να αποτελέσει πρόκληση για νέες ευκαιρίες. Αυτές οι αλλαγές που είναι επώδυνες σε συνθήκες που δεν είναι κρίσιμες και τα διευθυντικά στελέχη, δεν θέλουν να αντιμετωπίσουν για λόγους αντίστασης ή φόβου διαταραχής της καθημερινής ροής, εφαρμόζονται πιο εύκολα σε συνθήκες κρίσης.

Στη διαχείριση κρίσεων, η αναζήτηση αξιών δεν βρίσκεται στο παρελθόν αλλά στο μέλλον. Το μέλλον βασίζεται σε ικανότητες και έγκαιρες προετοιμασίες μέσω των οποίων θα πρέπει να κατανοήσουμε τις νέες πραγματικότητες και να απαντήσουμε εγκαίρως σε αυτές.

Ο κόσμος αντιμετωπίζει μια εξαιρετικά περίπλοκη πρόκληση στη μάχη κατά του COVID-19, η οποία δεν θα υποχωρήσει τις επόμενες εβδομάδες ή μήνες.

Ωστόσο, καθώς καταπολεμούμε τον ιό, είναι σημαντικό να έχουμε διαρκώς εστιασμένη την προσοχή μας, στον κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο που έχει ήδη δημιουργήσει και επιδεινώνει.

Χωρίς τη συλλογική μας δέσμευση να διορθώσουμε και να βελτιώσουμε τη ζωή μετά από αυτόν τον αγώνα, οι κοινωνικές διαφορές θα παρουσιάσουν σημαντική επιδείνωση.

Αυτός ο ιός μας κάνει να σκεφτόμαστε διαφορετικά τον ρόλο των κυβερνήσεων και της προσωπικής-ατομικής ευθύνης. Έχει αλλάξει δραματικά την οικονομία μας και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Οι κυβερνήσεις πρέπει να διατηρήσουν το ηθικό δυνατό για τη συμμόρφωση στους

κανόνες προστασίας, και να βοηθήσουν όλους να φανταστούν ότι, στο μέλλον και μακριά από αυτόν τον φόβο, **θα μπορούσε να έρθει η ελπίδα!**

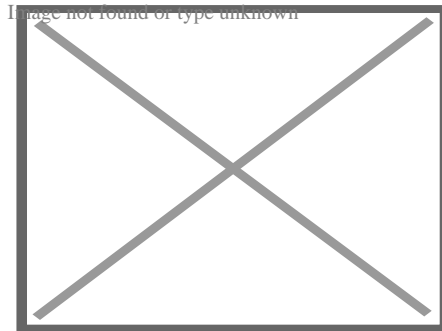
Καθώς οι υπηρεσίες υγείας δοκιμάζονται και υπάρχουν ασθενείς που παλεύουν καθημερινά για την ζωή τους, ας θυμόμαστε ότι η ανθρωπότητα, μετά από μεγάλες δοκιμασίες, **άλλαξε προς το καλύτερο**. Για παράδειγμα μετά από τους 2 καταστροφικούς παγκόσμιους πολέμους και την μεγάλη οικονομική ύφεση του 1929 ο ρόλος των γυναικών και η συνεισφορά τους στις παγκόσμιες κοινωνίες άλλαξε σημαντικά.

Ας θυμόμαστε επίσης ότι μετά την καταστροφή του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, τα κράτη άρχισαν σταδιακά να ιδρύουν εθνικά συστήματα υγείας.

Το new deal στις ΗΠΑ έθεσε τις βάσεις για μια σύγχρονη και δίκαιη ανάπτυξη, αποδείχθηκε πως οι δομές ισχύος μπορούν να αλλάξουν και οι ευκαιρίες για όσους έχουν κερδίσει λιγότερα να μπορούν και πάλι να ανθίσουν!

Τελειώνοντας αυτό το κείμενο θα ήθελα να αναφέρω πως θα πρέπει να κινηθούμε αντιμετωπίζοντας την κρίση σε τρία στάδια, αυτό της καταπολέμησης, της ανάκτησης δυνάμεων και τέλος της ανοικοδόμησης.

Έχουμε ήδη αρχίσει να κινούμαστε προς ένα νέο είδος σχέσης μεταξύ ανθρώπων και κράτους, όπου οι νέες φωνές έχουν μεγαλύτερη επιρροή. Ελπίζω να σκεφτούμε όλοι προσεκτικά τι σημαίνει δύναμη σε κάθε βήμα και ποιες φωνές πρέπει να ακούσουμε πιο δυνατά, έτσι ώστε αυτές οι ενέργειες να μπορούν να επηρεάσουν θετικά το μέλλον.

Νίκος Αργυρίδης,

γενικός γραμματέας του ΣΥΝΔΔΕ&L